

Isaac Asimov
NADÁČIA
A IMPÉRIUM

Druhá kniha

Ljndeni

Nadácia a impérium

Nadácia 2

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Isaac Asimov

Nadácia a impérium – Nadácia 2 – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

Ljndeni

NADÁCIA
A IMPÉRIUM

Isaac Asimov

**NADÁCIA
A IMPÉRIUM**

Z angličtiny preložil Patrick Frank

Ljndeni

IMPÉRIUM [podst. m.] ► veľký štátny útvar, ríša, veľmoc, mocnosť

[...] podstatou Seldonovho plánu bolo vytvoriť svet, ktorý bude lepší ako prastaré Galaktické impérium. To sa rozpadalo, a tak založil Nadáciu. Ak nás história neklame, Impérium ničila triáda síl: zotrvačnosť, despotizmus a nesprávna distribúcia tovarov po celom vesmíre.

Pamiatke môjho otca (1896 – 1969)

	Prológ	11
I. ČASŤ	Generál	15
1.	Pátranie po mágoch	18
2.	Mágovia	29
3.	Ruka mŕtveho	35
4.	Imperátor	43
5.	Začiatok vojny	51
6.	Favorit	65
7.	Úplatok	71
8.	Na Trantor	87
9.	Na Trantore	97
10.	Koniec vojny	106
2. ČASŤ	Mul	113
11.	Ženích a nevesta	116
12.	Kapitán a starosta	131
13.	Poručík a klaun	141
14.	Mutant	151
15.	Psychológ	163

16.	Konferencia	172
17.	Vizisonor	183
18.	Pád Nadácie	195
19.	Začiatok hľadania	203
20.	Sprisahanec	215
21.	Intermezzo vo vesmíre	227
22.	Smrť na Neotrantore	240
23.	Ruiny Trantoru	255
24.	Konvertita	260
25.	Smrť psychológa	269
26.	Koniec hľadania	283

PROLÓG

Galaktické impérium sa rozpadalo.

Bola to kolosálna ríša, rozkladala sa na miliónoch svetov od jedného konca mohutnej špirály zvanej Mliečna cesta po druhý. Aj jej pád bol kolosálny – a dlhý, pretože musel prejsť dlhú cestu.

Impérium sa rozpadalo už celé stáročia pred tým, ako si to jeden človek uvedomil. Tým človekom bol Hari Seldon – muž, ktorý reprezentoval jedinú iskru kreatívnej práce uprostred všeobecného úpadku. Vypracoval totiž vedu známu psychohistória a dotiahol ju do absolútnej dokonalosti.

Psychohistória sa nezaobrá človekom, ale ľudskými masami. Je to veda, ktorá na svoje fungovanie potrebuje davy – miliardové zástupy ľudí. Dokáže predpovedať reakcie na stimuly s presnosťou, s akou menej rozvinuté vedné disciplíny dokážu predpovedať uhol odrazu biliardovej gule. Žiadna matematika nevie predpovedať reakcie jedného človeka, no s reakciami miliárd je to celkom iné.

Hari Seldon zmapoval sociálne a ekonomické trendy svojej doby, extrapoloval ich krivky a rozoznal dlhotrvajúci úpadok civilizácie, ktorý sa neprestajne zrýchľuje a nakoniec povedie k dobe temna. Tá mala podľa jeho odhadov trvať tridsaťtisíc rokov a predstavovala nevyhnutý predel medzi pádom Impéria a vznikom novej ríše, ktorá povstane z jeho trosiek.

Pád sa už nedal zastaviť, ale ešte nebolo neskoro na skrátenie doby temného barbarstva. Seldon založil dve Nadácie na „opačných koncoch galaxie“, aby nasmerovali dianie

spôsobom, ktorý ich za jediné tisícročie dovedie k silnejšiemu, trvácnejšiemu a ľudskejšiemu druhému Impériu.

Román *Nadácia* vyzo-prával príbeh prvých dvoch storočí jednej z nich.

Začala sa presídlením skupiny vedcov na planétu Terminus, ležiacu až sa samom konci jedného zo špirálových ramien galaxie. Bola vzdialená od politických aj spoločenských búrok starého Impéria a mohla pracovať na zhrnutí všetkého ľudského poznania do Galaktickej encyklopédie. V tom čase si jej vedci ešte neuvedomili, že Seldon im pripísal oveľa významnejšiu rolu, ktorá sa naplní až dlho po jeho smrti.

Impérium sa rozpadalo a vonkajšie oblasti sa prepadali do vlády nezávislých „kráľov“. Títo samozvanci ohrozovali aj Nadáciu. Tá ich však dokázala postaviť proti sebe navzájom a za vlády prvého starostu Salvora Hardina si udržala vratkú nezávislosť. Ako jediná mocnosť, ktorá ešte ovláda jadrovú energiu v čase, keď sa všetky ostatné vracajú k uhliu a rope, si dokonca vytvorila aj vlastnú duchovnú ríšu – stala sa náboženským centrom všetkých susedných kráľovstiev.

Encyklopédia ako hlavná činnosť Nadácie postupne ustupovala do úzadia a Terminus si rozvinul ekonomiku založenú na obchode. Jeho obchodníci kšeftovali s nukleárnymi pomôckami a so strojmi, ktoré v ich kompaktnosti nedokázalo prevýšiť ani samotné Impérium, a prenikali do stoviek svetov galaktickej periferie.

Za vlády Hobera Mallowa, prvého z obchodníckych magnátov Nadácie, si vypracovali princípy ekonomickej vojny s takou silou, že s jej pomocou porazili aj Korellskú republiku – napriek tomu, že dostávala pomoc od jednej z vonkajších provincií starého Impéria.

Na konci druhého storočia patrila Nadácia k najmocnejším štátom v galaxii, ak nerátame pozostatky Impéria, ktoré

PROLÓG

sa sústredili vo vnútornej tretine Mliečnej cesty a stále ovládali tri štvrtiny obyvateľstva a bohatstva známeho vesmíru.

Preto bolo nevyhnutné, že ďalšou hrozbou, ktorej sa musí Nadácia postaviť, budú posledné krče zomierajúceho Impéria.

Galaxia sa musela pripraviť na boj Nadácie a Impéria.

I. ČASŤ

Generál

BEL RIOSE [...] Počas svojej relatívne krátkej kariéry si vydobyl označenie „Posledný imperiál“. Treba povedať, že si ho skutočne zaslúžil. Štúdium jeho kampaní ukazuje, že svojimi strategickými schopnosťami sa vyrovnal aj samému Peurifoyovi a schopnosťou ovládať svojich mužov ho dokonca predstihol. Keďže sa narodil za čias úpadku Impéria, nedostal šancu poraziť Peurifoya v množstve dobytých území. Jeho najväčšia šanca prišla, keď sa ako prvý z generálov Impéria postavil priamo proti Nadácii [...]

GALAKTICKÁ ENCYKLOPÉDIA *

* Všetky citácie z Galaktickej encyklopédie sú reprodukované zo 116. vydania z roku 1020 n. l. Použité s dovolením Galaktickej tlačovej služby na Terminuse.

I

PÁTRANIE PO MÁGOCH

Bel Riose cestoval bez sprievodu, aký predpisuje dvorná etiketa pre veliteľa flotily v stále ešte vzdorovitej hviezdnej sústave na pomedzí Galaktického impéria.

Bol totiž mladý, energický (natolko energický, že ho chladne vypočítaví dvorania poslali radšej čo najďalej od centra) a večne zvedavý. O tejto poslednej vlastnosti kolovali čudodne poprekrúcané príbehy, ktoré rozprávali stovky a aspoň nejasne poznali tisíce ľudí. Zvyšné dve boli základom pre jeho vojenskú kariéru. Kombinácia všetkých troch bola neporaziteľná.

Vystúpil z otrepaného pozemného vozidla, ktoré dal komusi zrekvirovať, a prešiel k dverám ošumelého sídla, ktoré bolo cieľom jeho cesty. Čakal. Oko fotobunky pokrývajúcej celú hornú časť zárubne ožilo, dvere mu však otvorili ručne.

Usmial sa na starca za nimi. „Som Riose...“

„Ja vás poznám.“ Starec sa ani nepohol. Nezdalo sa, že by ho táto návšteva zaskočila. „Čo chcete?“

Riose o krok ustúpil, aby dal najavo, že sa nikam netlačí. „Prichádzam v mieri. Ak ste Ducem Barr, chcel by som vás poprosiť o rozhovor.“

Ducem Barr mu ustúpil z cesty a steny na chodbe sa rozsvietili. Generál vošiel do kvalitne osvetleného domu.

„Vy také máte aj na Siwenne?“

Barr sa napäto usmial. „Inde ako u mňa už asi nie. Tieto musím pravidelne opravovať, aby som ich udržal v prevádzke. Ospravedlňujem sa za dvere. Fotonické oko registruje návštevníka, ale mechanizmus na otváranie už nefunguje.“

„Nezvládáte opravy?“ opýtal sa generál trocha posmešne.

„Niektoré diely sa už skrátka nedajú zohnať. Posadte sa, prosím. Dáte si čaj?“

„Na Siwenne? Veď tu je to priam spoločenská povinnosť!“

Starý patricij sa ticho stiahol s nenápadným úklonom – ceremoniálnym dedičstvom po aristokracii z lepších čias minulého storočia.

Riose sa pozeral, ako odchádza, a v jeho silenej elegancii sa objavili prvé trhliny. Mal iba vojenské školy a aj jeho životné skúsenosti boli len z vojenského prostredia. Ako sa hovorí, tisíckrát stál smrti tvárou v tvár, vždy však išlo o celkom známu a hmatateľnú hrozbu. Preto nebolo nič divné na tom, že uctievaného „Leva 20. flotily“ mrazilo z nečakane zatuchnutej atmosféry starobylej miestnosti.

Vedel, že tie malé škatuľky z tvrdého čierneho celuloиду, čo ich tam boli plné police, sú knihy. Ich názvy mu nič nehovorili. Väčší prístroj na konci izby potom musel byť zariadenie, ktoré ich obsah spracúva na obraz a zvuk. Ešte nikdy žiadne nevidel v prevádzke, ale počul o nich.

Raz mu vraveli, že kedysi dávno – za zlatých čias, keď Impérium zaberalo celú galaxiu – sa takéto rady kníh nachádzali v deviatich z desiatky domácností.

Teraz však treba strážiť hranice a knihy sú aj tak len pre starcov. A polovica príbehov zo zlatých čias je určite vymyslená. Ba aj viac ako polovica.

Barr priniesol čaj a Riose sa posadil. Hostiteľ podvihol šálku ako pri prípitku. „Na vašu česť.“

„Ďakujem. Aj na vašu.“

Ducem Barr sa rozvážne spýtal: „Hovorí sa, že ste mladý. Tridsaťpäť?“

„Skoro. Tridsaťštyri.“

„V tom prípade,“ oznámil mu jemne, no dôrazne, Barr, „musím začať ľútostivým upozornením, že nemám k dispozícii žiadne čarovné mastičky ani nápoje lásky. Absolútne nedokážem ovplyvniť náklonnosť akejkoľvek dámy, ktorá by vás mohla zaujímať.“

„V tomto ohľade nepotrebujem žiadne umelé pomôcky, pane,“ nechtiac vyslovil tak samolúbo, že prezradil, ako veľmi ho tá predstava pobavila. „Často za vami chodia s takýmito požiadavkami?“

„Dost často. Nanešťastie, neznalá verejnosť si neraz mylí učenca s čarodejníkom a zdá sa, že milostný život si vyžaduje viac mágie a kúzel ako čokoľvek iné.“

„Čo by vlastne bolo aj celkom prirodzené. Mne však ide o niečo iné. Učenosť si nespájam s ničím okrem schopnosti nachádzať odpovede na ťažké otázky.“

Siwennčan zachmúrene poznamenal: „Možno sa mýlite presne ako oni!“

„Možno áno, možno nie.“ Mladý generál položil šálku do zvonovitého puzdra a automaticky sa mu dolial čaj. S drobným šplachnutím doň hodil kapsulu s dochucovadlom. „Povedzte mi, milý patricij, kto presne sú mágovia? Teraz myslím ozajstných mágov.“

Barra zaskočilo, že ho oslovuje titulom, ktorý sa už dávno nepoužíva. „Žiadni mágovia neexistujú,“ odvetil rýchlo.

„Ale ľudia o nich hovoria. Na Siwenne sa to priam hemží historikami o mágoch. Vytvárajú sa okolo nich celé sekty. Povedal by som, že nejako súvisia s tými skupinami vašich krajanov, ktorí túžia po vysnených starých časoch so slobodou a autonómiou, ako tomu hovoria. Skôr či neskôr sa z tejto záležitosti stane hrozba pre štát.“

Starec pokrútil hlavou. „Ale prečo sa na nich pýtate mňa? Máte azda podozrenie na vzburu so mnou na čele?“